

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับตามลำดับในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และตามกำหนดชนิดหมายของทางราชการ และ หมายกำหนดการจากสำนักพระราชวัง ในที่นี้ จะขอกล่าวเฉพาะ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ช้างเผือก และ มงกุฎไทย ดังนี้

1. สายสะพาย ประกอบด้วยชั้น ม.ป.ช., ม.ว.ม., ป.ช., และ ป.ม.

ผู้ได้รับพระราชทานจะสามารถประดับได้หลังจากการเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานในพิธีที่กำหนด ส่วนผู้ที่ไม่ได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานในวันพิธี จะสามารถประดับได้ต่อเมื่อพ้นพิธีพระราชทานเครื่องราชฯ ดังกล่าว เครื่องราชฯ ชั้นสายสะพาย จะประกอบด้วยแพรแถบ(สายสะพาย) และดวงดารา

การสวมสายสะพายบุรุษ และ สตรี

- ม.ป.ช. และ ม.ว.ม. จะสวมสายสะพายบ่าซ้ายเฉียงขวา
- ป.ช. และ ป.ม. จะสวมสายสะพายบ่าขวาเฉียงซ้าย

การประดับดารา

ให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับได้ชายปกกระเป๋า โดยให้เรียงลำดับสูงและต่ำในแนวเดียวกัน หรือเอียงกันไปทางเบื้องซ้าย

2. ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ประกอบด้วย ท.ช., ท.ม., ต.ช., ต.ม., จ.ช., จ.ม., บ.ช., และ บ.ม.

เครื่องราชฯ ชั้น ท.ช. และ ท.ม. จะมีดาราเพื่อไว้ประดับด้วย ส่วนชั้นอื่น ๆ จะมีเฉพาะแพรแถบ ห้อยดวงตรา เท่านั้น จะสามารถประดับได้เมื่อได้รับการประกาศนามในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

การประดับ

บุรุษ ท.ช., ท.ม., ต.ช. และ ต.ม. ประดับโดยสวมแพรแถบคล้องคอ โดยให้ห้วงและ แพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างกระดุมเม็ดที่หนึ่ง กับขอข้างล่างที่ ขอบคอเสื้อพองาม และให้ประดับดวงตราที่มีลำดับรองลงมาไว้ระดับ กระดุมเม็ดที่สอง โดยให้แพรแถบลอดออกมาระหว่างกระดุมและขอล่างของรังคัมพองาม

สตรี ให้ประดับแพรแถบห้อยดวงตราที่หน้าบ่าซ้ายทั้งหมด ทุกชั้น ส่วนเฉพาะ ท.ช. และ ท.ม. ที่มีดาราด้วยนั้น ให้ประดับเหมือนบุรุษ

การแต่งกายที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องหมายแพรแถบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องหมายที่ใช้เป็นดุมเสื้อ

1. การแต่งกายที่ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบเต็มยศ (เสื้อขาว/กางเกงดำ)

- เครื่องแบบเต็มยศบุรุษ ประดับดาราและสายสะพาย มหาปรมาภรณ์ช้างเผือกและคารามหาวชิรมงกุฏ
- เครื่องแบบเต็มยศสตรี ประดับดาราและสายสะพายมหาวชิรมงกุฏ ดาราประถมาภรณ์ช้างเผือก และ เหรียญจักรพรรดิมาลาที่หน้าบ่าซ้าย

ตัวอย่าง

เครื่องแบบเต็มยศ (เสื้อขาว/กางเกงดำ)	
	
เครื่องแบบเต็มยศบุรุษ ประดับดาราและสายสะพาย มหาปรมาภรณ์ช้างเผือกและคารามหาวชิรมงกุฏ	เครื่องแบบเต็มยศสตรี ประดับดาราและสายสะพายมหาวชิรมงกุฏ ดาราประถมาภรณ์ช้างเผือก และเหรียญจักรพรรดิมาลาที่หน้าบ่าซ้าย

เครื่องแบบครึ่งยศ (เสื้อขาว/กางเกงดำ)

- เครื่องแบบครึ่งยศบุรุษ ประดับคารามหาวชิรมงกุฏและเหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่าง ๆ ไม่สวมสายสะพาย
- เครื่องแบบครึ่งยศสตรี ประดับคารามหาวชิรมงกุฏและเหรียญจักรพรรดิมาลา ไม่สวมสายสะพาย

ตัวอย่าง

เครื่องแบบครึ่งยศ (เสื้อขาว/กางเกงดำ)	
	
เครื่องแบบครึ่งยศนรุษ ระดับดารา มหาปรมาภรณ์ ช้างเผือก ดารามหาวชิรมงกุฏ และเหรียญราช อิสริยาภรณ์ ต่าง ๆ ไม่สวม สายสะพาย	เครื่องแบบครึ่งยศสตรี ระดับดารา มหาปรมาภรณ์ ช้างเผือก ดารามหาวชิรมงกุฏ และเหรียญจักรพรรดิมาลา ไม่สวมสายสะพาย

2. การแต่งกายประดับเครื่องหมายแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะประดับกับ

- เครื่องแบบปกสีขาว
- เครื่องแบบปกสีขาว ระดับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
- เครื่องแบบปกสีขาว ระดับเครื่องหมายแพรแถบย่อ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบปกสีขาว	
	
เครื่องแบบปกสีขาว ระดับเหรียญราชอิสริยาภรณ์	เครื่องแบบปกสีขาว ระดับเครื่องหมายแพรแถบย่อ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบสีทากีคอพับ (เครื่องแบบตรวจการ)

เครื่องแบบสีทากีคอเบะ

เครื่องแบบสีทากีคอตั้ง

โดยให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปากกระเป๋

3. การแต่งกายที่ใช้เป็นคุมเสื้อ จะใช้ประดับกับชุดสากลและชุดไทย

การประดับกับชุดสากล ให้ประดับที่รังคุมคอพับ ของเสื้อชั้นนอกเบื้องซ้าย

ตัวอย่าง

การประดับกับชุดไทย ให้ประดับได้เฉพาะกับชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน ที่เป็นสีสุภาพเท่านั้น

- บุรุษ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายบริเวณปากกระเป๋เสื้อผู้ได้รับพระราชทาน

- สตรี ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ตัวอย่าง

การประดับคุมเสื้อกับชุดไทย

	
<p>เสื้อพระราชทานแขนยาว ระดับ เครื่องหมาย คุณเสื้อ ปฐมจุลจอมเกล้า</p>	<p>เสื้อพระราชทานแขนสั้น ระดับ เครื่องหมายคุณ เสื้อ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก</p>
	
<p>ชุดไทยอมรินทร์ ระดับเครื่องหมายคุณเสื้อ มหาวชิรมงกุฏ</p>	

■ เสื้อพระราชทานแขนยาว ระดับเครื่องหมายคุณเสื้อ ปฐมจุลจอมเกล้า

■ เสื้อพระราชทานแขนสั้น ระดับเครื่องหมายคุณเสื้อ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

■ ชุดไทยอมรินทร์ ระดับเครื่องหมายคุณเสื้อ มหาวชิรมงกุฏ

- บุรุษ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายบริเวณปากกระเป๋าเสื้อผู้ได้รับพระราชทาน

- สตรี ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

หมายเหตุ : หากผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ หลายชนิด ให้ประดับชนิดที่มีลำดับสูงสุดเพียงชนิดเดียว

ทั้งนี้ การแต่งกายประดับเครื่องราชฯ นอกจากจะแต่งได้อย่างถูกต้องและสวยงามแล้ว จะต้องให้เหมาะสมตามกาลด้วย คือถูกกาลเทศะ โดยจะต้องดูจากหมายกำหนดการ หรือกำหนดนัดหมายของทางราชการ โดยมีข้อพึงสังเกตดังนี้

1. กรณีเครื่องแบบเต็มยศ ให้สวมสายสะพายตามที่ออกชื่อในหมายกำหนดการ หรือ กำหนดนัดหมายของทางราชการ เช่น ได้รับพระราชทาน ม.ป.ช., ม.ว.ม. และ ป.ภ. หมายกำหนดการระบุ ให้แต่งเต็มยศ มงกุฎไทย การแต่งกาย จะต้องสวมสายสะพายชั้น ม.ว.ม. แม้ว่า ม.ป.ช. จะสูงกว่าก็ตาม โดยให้ประดับดารา ม.ป.ช., ม.ว.ม. และ ป.ภ. ตามลำดับ

หมายเหตุ : หากหมายกำหนดการกำหนดให้แต่งเครื่องแบบครึ่งยศ ในกรณีเดียวกันนี้ ให้ประดับดาราเหมือนเต็มยศ แต่ไม่ต้องสวมสายสะพาย

2. หากไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ ตามที่ออกชื่อในหมายกำหนดการ หรือกำหนดนัดหมายของทางราชการ ให้สวมสายสะพายชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน เช่น ได้รับพระราชทาน ป.ม. และ ท.ช. แต่หมายกำหนดการกำหนด ให้แต่งกายเต็มยศ ช้างเผือก การแต่งกาย จะต้องสวมสายสะพาย ป.ม. ประดับด้วยเครื่องราชฯ ท.ช. (คล้องคอ) และประดับ ดารา ป.ม. และ ท.ช. ตามลำดับ

3. กรณีหมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการ ไม่ระบุชนิดของสายสะพาย ให้สวมสายสะพายชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน